

מטרות הערכה

- **ליצור מאגר פעילויות** להכנה לקראת התפילה, פעילויות בהן ניתן להשתמש לפני תחילת התפילה וכהכנה אליה.
"... חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללין, כדי שיכוונו לבם לאביהם שבשמים..."
(משנה, ברכות דף ל עמוד ב).
- **לזהות את הקשרים** השונים בין הברכות למבנה התפילה ומתוך כך להעמיק במשמעות הברכות.
- **ליצור קשר רגשי חווייתי** לתפילה ולהעמיק את הבנת המושגים והערכים הבאים לידי ביטוי בברכות שבתפילת שמונה עשרה.
- **הזדמנות להבנה מחודשת של המושגים העולים מהברכות.**
 - לבחון את החיבור האישי למושג ומתוך כך להעמיק בכוונת הברכה.
 - לגלות מושגים החוזרים במספר ברכות ולבדוק באיזו מידה כוונתם זהה בברכות השונות או האם משמעותם משתנה.

פעילויות נוספות אפשר למצוא באתר הסדנא:

<http://www.michlala.edu/Productions/sadna>

למשוב והצעות: אסנת כהן osnatco5@gmail.com

איקה מישר eka79@walla.co.il

● מטה קסמים

חשבו על שאלה המעסיקה אתכם, למשל: "מה טוב עבורי?"

בחרו ארבעה קלפים גלויים או סמויים, סדרו אותם בערמה.

דמיינו שברשותכם מטה קסמים. התבוננו בתמונה שעל כל אחד מהקלפים וגלו כיצד הייתם פועלים בעזרת מטות קסמים:

- **הקלף הראשון:** מטה שבאמצעותו תוכלו להביע משאלה - אם הייתם יכולים להביע משאלה מה היא היתה?

- **הקלף השני:** מטה שבאמצעותו תוכלו ליצור שינוי - איזה שינוי יאפשר מטה הקסמים?

- **הקלף השלישי:** מטה שבאמצעותו תוכלו למקד את הרצון האמיתי שלכם - מהו הרצון האמיתי שלכם?

- **הקלף הרביעי:** מטה שיעזור לכם לגלות מה הדבר הנכון ביותר, אותו כדאי לעשות.

היפכו את הקלף הראשון וקראו את הברכה הכתובה עליו.

אלו תובנות או מסרים עולים מהברכה?

● חיבור לתפילה משמעותית

- היזכרו בתפילה ייחודית אותה התפללתם או ברגע מסויים בו התכוונתם בתפילה.
- מה הפך את התפילה או את הרגע לבעלי עוצמה? למשמעותיים?
- בחרו קלף אקראי והתבוננו בתמונה שעליו. תנו לעצמיכם "לשקוע" בתמונה, שימו לב למחשבות העולות בכם בנוגע לתפילה.
- נסחו משאלה הנוגעת לתפילות נוספות שלכם.

● הקשר שלי לתפילה

- בחרו ארבעה קלפים גלויים או סמויים.
- התבוננו בתמונה שעל הקלף הראשון:**
 - מה יכול לשפר את התפילה שלכם?
 - מה יכול לחזק את הקשר שלכם לתפילה?
- התבוננו בתמונה שעל הקלף השני:**
 - מה מפריע לתפילה שלכם?
 - מאילו הרגלים המפריעים לתפילה הייתם רוצים להתנתק?
- התבוננו בתמונה שעל הקלף שלישי:**
 - מי תהיו כשהקשר שלכם לתפילה יתחזק ויתעצם?
- התבוננו בתמונה שעל הקלף הרביעי:**
 - מה הצעדים שאתם יכולים לעשות כדי להעצים את התפילה שלכם?
 - הפכו את הקלפים וקראו את הברכות שמאחוריהם.
- בחרו משפט או רעיון שיתמכו בכם בהמשך.

● מסר מיוחד עבורי

פזרו את הקלפים על השולחן כך שהברכות יהיו גלויות לעין, בחרו ברכה אחת.

התבוננו בברכה ושאלו את עצמיכם:

- מה אתם מבינים מהברכה?

התבוננו במושג המודגש

- אלו קשרים תוכלו למצוא בין המושג לברכה?

הפכו את הקלף והתבוננו בתמונה.

- מה התמונה מעוררת בכם?

חישבו על התהליך שעברתם.

- מה המחשבות והתובנות שלכם?

כתבו לעצמיכם

- על מה תתכוונו כשתגיעו לברכה זו בתפילה?

● תפילה על התפילה

היום בתפילה תתמקדו בתפילה על התפילה שלכם.

על מה תתפללו?

● המסר המדוייק בשבילי

מפזרים את הקלפים על השולחן, כך שהתמונות המופיעות עליהם גלויות.

- בחרו בתמונה המושכת את ליבכם.
- הפכו את התמונה וקראו את הברכה
- מדוע ברכה זו הגיע אליכם דווקא עכשיו?
- את מי הייתם רוצים לברך בברכה זו?

● משאבים וכוחות

מפזרים את הקלפים על השולחן, כך שהמושגים הרשומים עליהם גלויים.

בחרו במושג המושך את ליבכם.

- במה המושג משמעותי עבורכם כעת?

קראו את הברכה

- מה משמעות המושג על פי הברכה?
- אלו מסרים עולים מהברכה ביחס למושג?
- אלו כוחות תרצו לבקש מהקב"ה כדי לממש את מה שעולה מהברכה?
- מהו הצעד הראשון, מה תוכלו לעשות כבר עכשיו?

● מבנה תפילת שמונה עשרה

א. את הברכות בתפילת שמונה עשרה ניתן לחלק לקבוצות שונות.

פזרו את הקלפים על השולחן כך כשהברכות יהיו גלויות לעין.

- מיינו את הברכות: קראו את הברכות וחלקו אותן לקבוצות.

- תנו כותרת לכל קבוצה.

- כעת מצאו דרך למיין על פי חלוקה נוספת, שונה מהקודמת. תנו כותרת לכל קבוצה.

- רשמו לפניכם את הכותרות.

- מה למדתם מחלוקות אלו? מה התחדש לכם?

ב. מבנה תפילת שמונה עשרה מורכב משלוש קטגוריות:

שבח - שבח לה'

בקשה - בקשות מה'

הודאה - הודיה לה'

- מיינו שוב את הברכות והפעם על פי החלוקה הזו:

שבח, בקשה, הודאה

- מה התחדש לכם כעת?

● שבח

היזכרו באירוע בו שיבחתם מישהו.

- את מי שיבחתם? מתי? על מה?

- איך הרגשתם כששיבחתם?

אילו מחשבות ורגשות התעוררו בכם לאחר מכן?

קראו את שלוש הברכות הראשונות (אבות, גבורות

וקדושה). ברכות אלו הן שבח לקב"ה.

- על מה אנו משבחים את הקב"ה?

- כעת, כשאתם יודעים שמטרת ברכות אלו היא

שבח לקב"ה, אלו תובנות עולות בכם לגבי הברכות הללו

ומשמעותן.

● בקשה

התבוננו בתמונות שעל הקלפים.

בחרו תמונה המייצגת עבורכם "בקשה".

הסבירו את הקשר שבין התמונה ל"בקשה".

היזכרו בהזדמנויות שונות בהן ביקשתם בקשות שונות

מאנשים שונים.

- מה בקשתם? ממי ביקשתם? מתי?

- איך הרגשתם לפני שהייתם צריכים לבקש?

- איך הרגשתם אחרי?

קראו את שלוש עשרה הברכות האמצעיות בתפילת שמונה

עשרה. ברכות אלו הן בקשות מה'.

- על אלו נושאים אנו מבקשים מה'?

- כיצד העובדה שאנו מבקשים מה' משפיעה על התחושה

שלנו?

כיצד היא משפיעה על הקשר שלנו עם הקב"ה?

● הודאה

חישובו על חיי היום יום שלכם.

- למי אתם מודים? על מה? באיזו תדירות?

התבוננו בערכת התמונות.

- איזו תמונה מייצגת עבורכם "הודיה"? מדוע?

- אלו רגשות קיימים בכם, המביאים אתכם לתחושה של צורך להודות?

- מה אתם חווים אחרי שאתם מודים?

- מה אתם מרוויחים מכך שאתם מודים למישהו?

- מה קשה לכם?

- איזה מסר הנוגע ליכולת להודות או לצורך להודות,

ניתן לקבל מהקלף שבחרתם?

קראו את שלוש הברכות האחרונות - ברכות אלו הן

הודאה לה'.

- על מה אנו מודים לקב"ה, על פי הברכות?

- אלו תובנות ותחושות חדשות עולות בכם, בנוגע

להודיה, לאחר קריאת הברכות?

- כשאנו מודים לה', מה משתנה בנו?

- מדוע לדעתכם תפילת שמונה עשרה מסתיימת

בהודיה להקב"ה?

● ברכת "חונן הדעת"

אור הבהיר: "... אם היה משכח תלמודו — מאריך ב"חונן הדעת" - מה זה בשבילכם: "להיות חכם", "לדעת", "להבין"? התבוננו בשלוש התמונות המייצגות חכמה, בינה ודעת

* בתמונה מצולמים קורי עכביש

- איזה סוג של חכמה או ידע בא לידי ביטוי בכל אחת מהתמונות?
חכמה - כישרון יסודי, אשר ניתן כמתת-אל: "אשר חלק מחכמתו לבשר ודם".
חכמה קשורה ליכולת לקלוט עובדות מבחוץ, לשמוע וללמוד מאחרים.
בינה - כישרון לחשוב ולהסיק מסקנות. להבחין בהבדלים בין עובדות שונות, היכולת להבין דבר מתוך דבר והיכולת ליצור היקש בין הנתונים השונים.
דעת - יכולת להכיר דבר מקרוב באמצעות החושים. לראות תמונה כוללת של פרטים רבים ולהיות "מחובר" למציאות.

מה מוסיפות ההגדרות לתובנות אליהן הגעתם?

**"אתה חונן לאדם דעת... חננו מאתך חכמה בינה
ודעת..."**

למילה "חונן" מספר פירושים:

עושה חסד, מרחם

נותן בחסד או בחינם

חנינה: מוחל, מוותר על עונש

מעניק, מזכה (על פי מילון ספיר)

איך אפשר להבין את משמעות הברכה על פי כל אחד
מהסברים?

חשבו על עצמיכם ועל החכמה והידע שלכם:

אלו יכולות שכליות קיבלתם מה'?

מה רכשתם בלימוד ועמל?

על מה אתם מודים?

על מה אתם מתפללים ("מפלל" - לרצות שיהיה)?

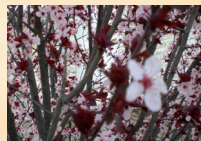
למה אתם מייחלים?

איזו עזרה, הכוונה וסיוע הייתם רוצים לקבל?

● ברכות "שמע קולנו" וברכת "העבודה"
תפילה על התפילה

רצון

אהבה

עבודה

רחמים

קיראו את ברכת "שמע קולנו" ואת ברכת "העבודה".
על מה מתפללים בהם?
מה הקשר בין המושגים: אהבה, רצון, רחמים ועבודה
לתוכן ברכות אלו?
ברכת "שמע קולנו" היא האחרונה בברכות הכוללות
בקשות.

ברכת העבודה היא הראשונה בברכות הכוללות הודיה לה!
מה מוסיף מיקום הברכות להבנה שלנו אותן?
נקודה מרכזית בשתי הברכות היא שהן מעין תפילה על
התפילה שלנו.

מהי הכוונה הייחודית שלכם בברכות אלו?
כשתפללו על התפילה שלכם, על מה תתפללו?

● החוג למשאבי למידה (תקשורת וטכנולוגיה בחינוך)

החוג למשאבי למידה במכללה ירושלים הוא מסגרת המפלסת דרכים חדשות בבניית עזרי הוראה ולמידה. זהו חוג ייחודי המשלב רמה אקדמית גבוהה, יצירה במדיה עם לימודי קודש ואוירה תורנית מובהקת.

הלימודים מיועדים לסטודנטיות המעוניינות להפוך למורות יצירתיות ולא שגרתיות המעוניינות ליצור שינוי במערכת החינוך, לנשות חינוך המובילות פרויקטים ייחודיים בבתי הספר, למורות לתקשורת, לרדיו ולמחשבים.

הלימודים מתאימים לתלמידות סדירות לקראת קבלת תואר B.ad וכן למורות המעוניינות להשלים תואר במסגרת לימודי ההמשך. בוגרות חוג מצטיינות יכולות לעסוק באופן מקצועי בעיצוב גרפי, בניית אתרים באינטרנט, שדרנות רדיו, עריכת וידאו וצילום.

עובדות הסדנה הדידקטית ובוגרות החוג למשאבי למידה מעבירות סדנאות חוויתיות בשילוב סרטים לצוותי הוראה, לתלמידות באולפנות ולבנות השירות הלאומי.

סדנאות לדוגמא:

השמחה הפנימית

נקודת מבט כיצד נקודת המבט על אירועים בחיים מאפשרת התמודדות וצמיחה

ככה חברים!? חשיבה יצירתית אודות שימוש מושכל במדיה ובאמצעי התקשורת

פדגוגיה חדשנית בעידן דיגיטלי סדנאות למורים

לפרטים: מזכירות החוג למשאבי למידה, הגב' אתי יעיש

טלפון: **02-6750940** פקס: **02-6750706**

דואר אלקטרוני: **ettiy@michlalah.edu**

מכללה ירושלים, ת.ד. 16078 בית וגן ירושלים 91160.

הסדנה הדידקטית טלפון: **02-6750730**